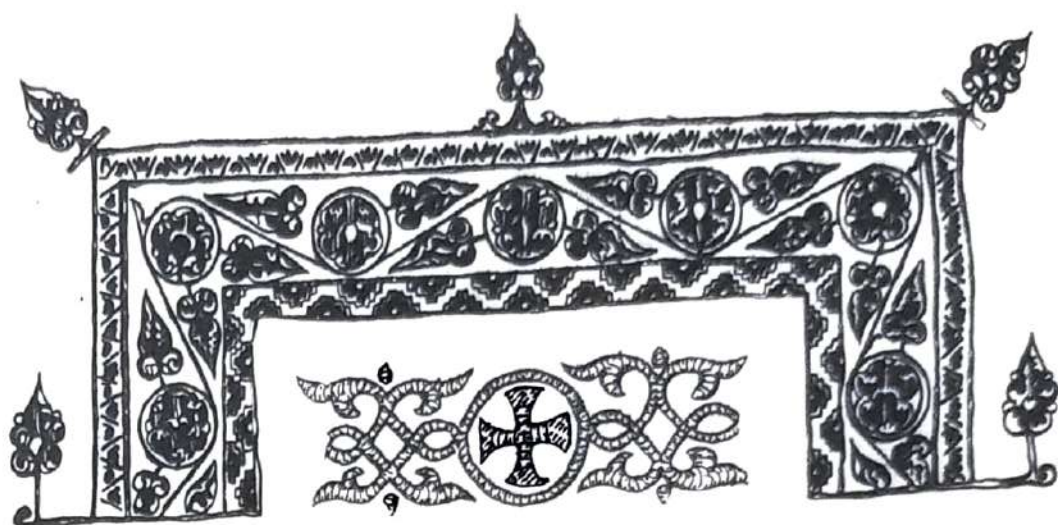

1. ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Όπως είδαμε στην έκκλησιαστική ιστορία, ή πρώτη και ή δεύτερη Οικουμενικές σύνοδοι (325 και 381 μ.Χ.) διατυπώσανε μέσα σέ δώδεκα «άρθρα», τή διδασκαλία του χριστιανισμού, γιά τόν Τριαδικό Θεό (Πατέρα, Υιόν και Άγιο Πνεῦμα), γιά τò Μυστήριο τής Σωτηρίας, γιά τήν Έκκλησία και τή μέλλουσα ζωή.

Αυτή ή περιληπτική όμολογία όνομάστηκε «σύμβολο τής πίστεως». Μας δίνει όλο τò μυστηριακό περιεχόμενο τής χριστιανικής θρησκείας, πού μόνο μέ τήν πίστη μπορούμε νά νιώσουμε.

Ή πίστη, αυτό τò μυστικό μονοπάτι πού βρίσκει ή ψυχή μας γιά νά φτάση στό Θεό, είναι ή δύναμη πού μας φέρνει κοντά στις μεγάλες και πάνω άπό τήν ανθρώπινη λογική αλήθειες του χριστιανισμού. Μόνο μέ τήν πίστη πᾶμε κοντά στό μυστήριο και γευόμαστε τή συγκίνησή του. Χωρίς τήν πίστη και μόνο μέ τή γνώση, είναι άδύνατο νά μας «άποκαλυφθοῦν» οί κρυμμένες, μυστηριακές αλήθειες του χριστιανισμού.

Άλλά ἄς ἔρθωμε νά δοῦμε ἕνα - ἕνα τὰ «άρθρα» του συμβόλου τής πίστεως, πού αποτελοῦν βασικά «δόγματα» τής Έκκλησίας μας :

1. «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων».

Τὸ σύμβολο τῆς πίστεως ἀρχίζει μὲ τὴν ὁμολογία, πῶς ὁ Θεὸς εἶναι ὁ Παντοδύναμος Πατέρας τῶν ἀνθρώπων κι ἔχει μὲ τὴ δύναμη καὶ τὴν πατρικὴ του ἀγάπη δημιουργήσει ὅλα ὅσα βλέπομε κι ὅλα ὅσα δὲν τὰ βλέπει τὸ μάτι μας.

Εἶναι ἡ πηγὴ τῶν πάντων. Ἀπὸ τὸ Θεὸ ξεκινοῦν ὅλα καὶ στὸ Θεὸ καταλήγουν.

Ὁ Θεὸς εἶναι Παντοδύναμος, Πανάγαθος, Πατέρας στοργικὸς γεμάτος σοφία καὶ φροντίδα γιὰ τὸν κόσμον ποὺ εἶναι τὸ δημιούργημα του. Δημιούργησε τὸν κόσμον ἀπὸ ἀγάπη καὶ ἀπὸ τότε τὸν παρακολουθεῖ, προνοεῖ καὶ φροντίζει γι' αὐτόν, γιὰ τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα! Τὰ γήινα καὶ τὰ πνευματικά. Γιὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς ἀγγέλους.

Σὲ μιὰ προσευχὴ τῆς Ἐκκλησίας μας λέμε πῶς ὁ Θεὸς εἶναι «ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός».

2. «Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν Μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο».

Μὲ τὸ δεύτερο ἄρθρο ὁμολογοῦμε τὴν πίστη μας στὸ Χριστό, ποὺ εἶναι τὸ δεύτερο πρόσωπο τῆς Ἀγίας Τριάδος. Εἶναι ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ποὺ γεννήθηκε πρὶν γίνουν οἱ αἰῶνες. Εἶναι φῶς ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ. Εἶναι «ὁμοούσιος» μὲ τὸν Πατέρα Του, δηλαδή ἔχουν μιὰ οὐσία. Δὲν πλάστηκε ὅπως δημιουργήθηκαν τὰ ἄλλα πλάσματα τῆς Δημιουργίας, ἀλλὰ γεννήθηκε ἀπὸ τὸν Πατέρα Του, σὰ φῶς ἀπὸ τὸ φῶς Του. Μὲ τὸ Χριστό, τὸ Λόγο Του, ὁ Θεὸς Πατέρας καὶ Δημιουργὸς δημιούργησε τὰ πάντα. Μὲ τὸ Λόγο εἶπε κι ἔγιναν, διάταξε καὶ πλάστηκαν, ὅπως λέει ὁ ποιητὴς καὶ προφήτης Δαβίδ.

3. «Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα».

4. «Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα».
5. «Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς».
6. «Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς».
7. «Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος».

Στὰ 3, 4, 5, 6, 7 ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως παρακολουθοῦμε τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ στὸν κόσμο καὶ τὴ σημασία ποὺ ἔχει ἡ θυσία Του γιὰ τὴ σωτηρία μας.

Κατεβαίνει στὴ γῆ καὶ γίνεται ἄνθρωπος ἀπὸ μιὰ ἀγνή κόρη, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ μᾶς ἀνυψώσῃ.

Γιὰ τὴ λύτρωσή μας ὑποφέρει καὶ βασανίζεται σὰν ἄνθρωπος στὸν καιρὸ τοῦ Ποντίου Πιλάτου, καταδικάζεται στὸν ἀτιμωτικὸ σταυρικὸ θάνατο καὶ πεθαίνει στὸ Γολγοθᾶ γιὰ μᾶς, σὰν ἄνθρωπος. Ἀλλὰ τὴν τρίτη ἡμέρα θὰ ἀναστηθῇ, θὰ ἀναληφθῇ στοὺς οὐρανοὺς καὶ θὰ καθίσῃ στὰ δεξιὰ τοῦ Πατέρα Του. Θὰ ξανάρθῃ, ὄχι ταπεινὸς καὶ καταφρονημένος ὅπως τὴν πρώτη φορὰ, ἀλλὰ μὲ δόξα καὶ δύναμη, γιὰ νὰ κρίνῃ τοὺς ζωντανοὺς καὶ τοὺς πεθαμένους καὶ ἡ βασιλεία Του δὲ θὰ τελειώσῃ ποτέ.

2. ΤΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΟΥ

Στὸ ὄγδοο ἄρθρο τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως διατυπώνεται ἡ πίστις μας στὸ τρίτο πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

8. «Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν».

Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι τὸ τρίτο ἰσότιμο πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος. Δὲν εἶναι χτίσμα τοῦ Πατέρα, ὅπως δίδασκε ὁ αἵρετικὸς

Μακεδόνιος, αλλά κυρίαρχο, πηγή θεϊκής ζωής. Ἐκπορεύεται ἀπὸ τὸν Πατέρα «διὰ τοῦ Υἱοῦ» καὶ συμπροσκυνεῖται μαζί τους ἀπὸ τοὺς πιστοὺς.

Ἐκεῖνο φώτισε τὰ πνεύματα τῶν προφητῶν καὶ τῶν διδασκάλων, μὲ τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἀποκάλυψε στοὺς ἀνθρώπους τὸ θέλημά Του. Τὴν ἡμέρα μάλιστα τῆς Πεντηκοστῆς, ποὺ εἶναι ἡ γενέθλιος ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας, τὸ Ἅγιο Πνεῦμα κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ σὰ γλῶσσες φωτιᾶς, ἔκαψε καὶ ἔξαφάνισε τὸ φόβο τῶν Ἀποστόλων καὶ ἄναψε στὶς ψυχές τους τὴν πυρκαγιά τῆς χριστιανικῆς ἱεραποστολῆς.

9. «Εἰς μίαν ἀγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν».

Μὲ τὸ ἄρθρο αὐτὸ ὁμολογοῦμε τὴν πίστη μας καὶ τὴν ἀφοσίωσή μας στὴν Ἐκκλησία, ποὺ εἶναι «θεοσύστατη» γιατί τὴν ἱδρυσε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Στὸ ἄρθρο αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία ὀνομάζεται Μία, ἁγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολική. Ἐχει γιὰ σκοπὸ τῆς ν' ἀπλώση σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμον τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ συνεχίσῃ ἔτσι τὸ ἀπολυτρωτικὸ του ἔργο.

Μία εἶναι ἡ Ἐκκλησία γιατί ἕνας εἶναι ὁ ἱδρυτὴς τῆς, ὁ Χριστός, ἕνα τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ποὺ τὴν ἐμπνέει καὶ μιὰ ἡ πίστη τῆς. Ὡς τὴν ἐποχὴ τοῦ σχίσματος ἡ Ἐκκλησία ἦταν ἐνωμένη καὶ ἀδιαίρετη. Ὑστερα ὁμως χωρίστηκε, ὅπως εἶδαμε στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία.

Ἄγία ὀνομάζεται ἡ Ἐκκλησία, γιατί ἀντλεῖ τὴν ἀγιότητά της ἀπὸ τὸν Ἅγιο Θεὸ καὶ τὴ μεταδίδει στοὺς πιστοὺς. Καθολική, γιατί ἐπιδιώκει νὰ φέρῃ κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ Σταυροῦ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Μ' αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Ἰησοῦς στέλνει τοὺς ἀποστόλους πρὸς ὅλα τὰ ἔθνη, δηλαδὴ τοὺς λαοὺς τῆς γῆς. Οἱ ἀπόστολοι πορεύτηκαν παντοῦ καὶ κήρυξαν τὸ Εὐαγγέλιο. Δίκαια λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία ὀνομάζεται καὶ ἀποστολική. Τοὺς ἀποστόλους διεδέχτηκαν οἱ κληρικοί, ποὺ πῆραν τὴν χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ποὺ συνεχίζουν τὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μέχρι σήμερα.

10. «Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν».

Στὸ δέκατο ἄρθρο διατυπώνεται ἡ ὁμολογία στὴν πίστη τῆς λυτρωτικῆς ἀξίας τοῦ βαπτίσματος. Τὸ βάπτισμα, τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ ἑπτὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας, σβήνει τὶς ἁμαρτίες τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν ἀξιώνει νὰ λάβῃ μέρος, καθαρὸς καὶ ξαναγεννημένος, στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας.

11. «Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν».

12. «Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν».

Μὲ τὰ δύο αὐτὰ τελευταῖα ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως, ὁμολογοῦμε τὴν πίστη μας στὴ ζωὴ, ποὺ εἶναι πρὶν πέρα ἀπὸ τὸν τάφο καὶ τὴν προσδοκία τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. Εἶναι μιὰ παλιὰ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, ἡ διδασκαλία γιὰ τὴ μέλλουσα ζωὴ. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διατυπώνει μὲ πολὺ ὠραῖο τρόπο τὴν προσδοκία τῆς αἰωνιότητος. «Δὲν ἔχομε ἐδῶ πολιτεία — πατρίδα ποὺ νὰ μένῃ σταθερὴ καὶ παντοτινὴ, μὰ ἀποζητοῦμε τὴ μελλοντικὴ καὶ αἰώνια πολιτεία - πατρίδα». Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ δυναμώνει τὴν πίστη μας σὲ μιὰ μελλοντικὴ αἰώνια ζωὴ, μέσα σ' ἓνα καινούριό κόσμο, χωρὶς ἴσκιους καὶ ἀτέλειες, ποὺ πάνω του θὰ λάμπῃ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα. Ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ τοῦ κόσμου θὰ γίνῃ μὲ τὴ φοβερὴ καὶ ἔνδοξη Δευτέρα Παρουσία, ποὺ θὰ ῥθῃ ξαφνικὰ σ' ἓναν μυστικὸ χρόνο, ποὺ κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ὑπολογίση.

